

Силабус курсу КЛІЩІ, НЕМАТОДИ

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність: 202 Захист і карантин рослин
Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин»
Кількість кредитів: 5 (на основі повної загальної середньої освіти),
5 (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців), **5** (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)
Рік підготовки, семестр – IV рік, I семестр (на основі повної загальної середньої освіти), **III рік, I семестр** (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 2 роки і 10 місяців), **II рік, I семестр** (на основі ОКР молодшого спеціаліста з терміном навчання 1 рік і 10 місяців)
Компонент освітньої програми: вибірковий
Дні занять: згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії
Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи
Мова викладання: українська

Керівник курсу

К. С.-Г. Н., викл. **Голіней Галина Михайлівна**

Контактна інформація halyna.holiney@gmail.com; 0673152058

Опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни курсу – поглиблення та узагальнення інформації про морфо-фізіологічні особливості кліщів і нематод, основних шляхів розвитку та взаємодії між паразитом і хазяїном, класифікації на базі сучасних даних систематики і формування професійних умінь щодо захисту сільськогосподарських культур від шкідливих організмів.

Створення системного підходу щодо розуміння паразитичних організмів на основі знань про особливості будови, комах; засвоєння сучасних принципів таксономії та систематики тварин; вивчення студентами шкідників посівів сільськогосподарських культур і знаходження шкідників за окремими ознаками пошкоджених рослин.

Навчальний контент

	Темати	Результати навчання
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.		
1	Тема 1. Вступ. Морфологія, біологія, систематика кліщів	Знати: - особливості біології, морфології та екології шкідливих організмів; - фізіологічні показники у процесі життєдіяльності шкідливих організмів; - законодавчі та нормативно-стильові основи професійного мовлення; - сучасні фітосанітарні вимоги, правила і показники щодо ідентифікації шкідливих організмів. Вміти: - оцінювати фізіологію шкідливих організмів; - володіти офіційно-діловим, науковим, розмовним стилями української мови для забезпечення професійного спілкування; - використовувати латинську термінологію в практичній роботі у назвах збудників хвороб рослин, шкідників, бур'янів, медикаментів тощо. - визначати видовий склад шкідливих видів організмів і їх вплив на формування агроценозів.
2	Тема 2. Систематика паразитоформних кліщів	
3	Тема 3. Систематика акариформних кліщів	
4	Тема 4. Роль екологічних факторів на чисельність кліщів	
5	Тема 5. Характеристика класу Круглі Черви, або Нематоди – Nematoda та основних рядів нематод	
6	Тема 6. Систематика фітонематод	
7	Тема 7. Цистоутворюючі нематоди	
8	Тема 8. Павутинні кліщі	
9	Тема 9. Бурі кліщі	
10	Тема 10. Галові кліщі	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.		
11	Тема 11. Методи обліку та заходи захисту сільськогосподарських культур від кліщів і нематод	Знати: - особливості розвитку і розмноження регульованих шкідливих організмів; - методики спостереження за появою шкідників, розвитку хвороб і поширенням бур'янів та їх чисельністю і шкідливістю. Вміти: - проводити моніторинг із застосуванням відповідної нормативно-правової бази щодо оцінювання кількісних і якісних показників фітосанітарного стану агробіоценозів; - проводити візуальні спостереження, ґрунтові розкопки, використовувати приналежувальне та феромонне спеціальне обладнання.
12	Тема 12. Захист рослин від кліщів	
13	Тема 13. Захист рослин від фітонематод	
14	Тема 14. Листові нематоди	
15	Тема 15. Стеблові нематоди	
16	Тема 16. Кореневі нематоди	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 5	Здатність спілкуватися іноземною мовою, здатність до роботи в іншомовному середовищі
ЗК 9	Здатність приймати обґрунтовані рішення
СК 1	Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за сучасними принципами і методами
СК 4	Здатність виявляти, локалізувати і ліквідувати регульовані шкідливі організми за результатами інспектування та фіто санітарної експертизи
СК 7	Здатність здійснювати фітосанітарний моніторинг щодо виявлення, ідентифікації та визначення особливостей біології та екології шкідливих організмів в Україні та відповідно до угод СОТ, СФЗ, європейських вимог
РН 1	Володіти знаннями, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей
РН 3	Вільно спілкуватися усно і письмово українською та іноземною мовами з професійних питань, що належать до спеціальності «Захист і карантин рослин»
РН 6	Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття
РН 13	Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності
РН 15	Усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України

Літературні джерела

1. Жуков О. В. Паразитологія / Жуков О. В., Пилипенко О. Ф. – Д. : ДНУ, 2001. – 76 с.
2. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур: навч. посібник / С. В. Станкевич, І. В. Забродіна / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Х. : ФОП Бровін О. В., 2016. – 216 с.
3. Омері І. Д. Кліщі родини Phytoseiidae (Parasitiformes, Mesostigmata), які мешкають на рослинах дендропарків та ботанічних садів лісостепу України / Ірина Дмитрівна Омері : автореф. дис.. на здобуття наук. ступеня кандидата біологічних наук: спеціальність 03.00.08. – зоологія. – Київ, 2008. – 21 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби сільськогосподарських тварин: навчальний посібник / О. М. Єрохіна. – К. : Аграрна освіта, 2014. – 431 с.

5. Погребняк С. Г. Комплекси кліщів агроценозу плодового саду в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. біол. наук : спец. 03.00.08 “Зоологія” / С. Г. Погребняк ; НАН України, Ін. зоології ім. І. І. Шмальгаузена. – К., 1998. – 17 с.
6. Щербак Г. Й. Зоологія безхребетних. У 3-х т. / Щербак Г. Й., Царичкова Д. Б., Вервес Ю. Г. – К. : Либідь, 1992. – 318 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-10) усне опитування, тести, завдання	30
Модуль 2 (теми 11-16) усне опитування, тести, завдання	40
Підсумковий контроль	30
Сума	100

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) робоча програма навчальної дисципліни;
- 2) навчальний контент (повний текст лекцій);
- 3) тематика та зміст лабораторних робіт;
- 4) питання для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю;
- 5) тематика курсових робіт;
- 6) електронне навчання у системі Moodle;
- 7) забезпечення дисципліни навчальними інформаційними джерелами, інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням.